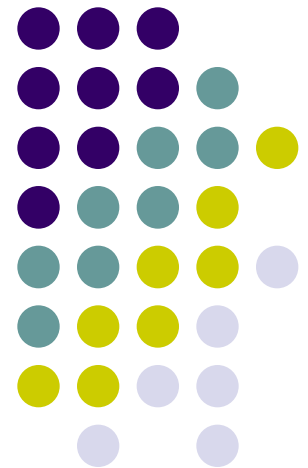
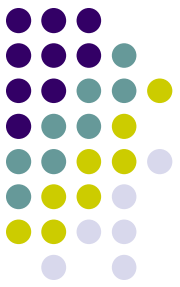

Токови емисије новчане масе

Монетарно-кредитна мултипликација

Токови емисије новчане масе

- ❑ Промена банкарских кредита
- ❑ Промена немонетарних депозита
- ❑ Девизне трансакције пословних банака
 - ❑ Девизне трансакције централне банке (са пословним банкама)
 - ❑ Девизне трансакције између пословних банака
 - ❑ Девизне трансакције банака (са небанкарским субјектима)

Токови емисије новчане масе

- Консолидовани биланс монетарних институција:

АКТИВА

Кредитни пласмани (К)

Потраживања од ино. (A^i)

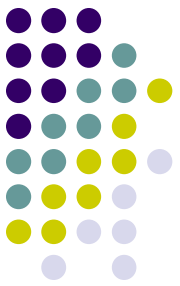
ПАСИВА

Новчана маса (М)

Немонетарни деп. (D_n)

Обавезе према ино. (P^i)

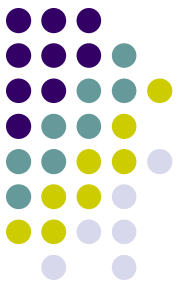
$$\Delta M = \Delta K - \Delta D_n + (\Delta A^i - \Delta P^i)$$

Макромултипликација

- ❑ Дефиниција и ниво посматрања
- ❑ Основни облици
- ❑ 2 врсте организовања банкарског система:
 - ❑ Банкарство са 100-процентним резервама
 - ❑ Банкарство са делимичним резервама
- ❑ Банкарство са 100-процентним резервама:

Актива		Пасива	
Резерве	+ 5000	Депозити	+ 5000
Укупно	5000	Укупно	5000

□ Банкарство са делимичним резервама:

Активна	Биланс стања ЦБ-почетно стање	Пасива
Државне ХОВ	10000	Депозит Банке 1 (Резерве)
		10000
Укупно	10000	Укупно
		10000

Активна	Банка 1-почетно стање	Пасива
Укупне резерве	10000	Депозити
Обавезне рез.	2000	
Вишак рез.	8000	
Укупно	10000	Укупно
		10000

Ф
А
З
А
1

Активa	Банка 1-крајње стање		Пасивa	
Укупне резерве	2000	Депозити	10000	
Обавезне рез.	2000			
Вишак рез.	0			
Зајмови и инвест.	8000			
Укупно	10000	Укупно	10000	

Активa	Биланс стања ЦБ-крајње стање	Пасивa	
Државне ХОВ	10000	Депозит Банке 1 (Резерве)	2000
		Депозит Банке 2 (Резерве)	8000
Укупно	10000	Укупно	10000

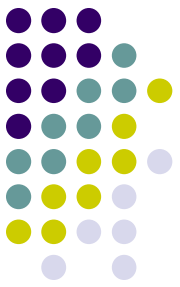
Ф

А

З

А

1

Активa	Банка 2-почетно стање		Пасивa
Укупне резерве	8000	Депозити	8000
Обавезне рез.	1600		
Вишак рез.	6400		
Укупно	8000	Укупно	8000

Активa	Банка 2-крајње стање		Пасивa
Укупне резерве	1600	Депозити	8000
Обавезне рез.	1600		
Вишак рез.	0		
Зајмови и инвест.	6400		
Укупно	8000	Укупно	8000

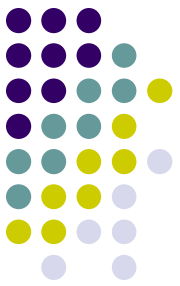
Ф

А

З

А

2

Активa	Биланс стања	ЦБ-крајње стање	Пасивa
Државне ХОВ	10000	Депозит Банке 1 (Резерве)	2000
		Депозит Банке 2 (Резерве)	1600
		Депозит Банке 3 (Резерве)	6400
Укупно	10000	Укупно	10000

Активa	Банка 3-почетно стање		Пасивa
Укупне резерве	6400	Депозити	6400
Обавезне рез.	1280		
Вишак рез.	5120		
Укупно	6400	Укупно	6400

Активa	Банка 3-крајње стање		Пасивa
Укупне резерве	1280	Депозити	6400
Обавезне рез.	1280		
Вишак рез.	0		
Зајмови и инвест.	5120		
Укупно	6400	Укупно	6400

Ф

А

З

А

З

□ Приказ процеса креирања новца на макронивоу:

Банка	Нови депозити	Обавезне резерве	Нови зајмови и инвестиције
1	10000	2000	8000
2	8000	1600	6400
3	6400	1280	5120
4	5120	1024	4096
5	4096	819,20	3276,80
6	3276,80	655,36	2621,44
7	2621,44	524,29	2097,15
	.	.	.
	.	.	.
	50 000	10 000	40 000

Куповина државних ХОВ (купац ЦБ - продавац небанкарски сектор)

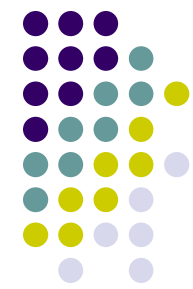
10 000 вредност купљених ХОВ

8000 Вишак резерви	2000 Об.р.
-----------------------	---------------

40 000 Кредити банкарског система	10 000 Иниц. деп.
--------------------------------------	----------------------

Укупан раст новчане масе (50 000)

Велимир Лукић
Економски факултет у Београду

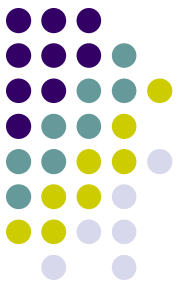
Куповина државних ХОВ (купац ЦБ - продавац банкарски сектор)

10 000 вредност купљених ХОВ

10 000
Вишак резерви

50 000
Кредити банкарског система

Укупан раст новчане масе (50 000)

□ Продавац ХоВ пословна банка:

Активa	Биланс стања ЦБ-почетно стање	Пасивa
Државне ХОВ	10000	Депозит Банке 1 (Резерве)
		10000
Укупно	10000	Укупно
		10000

Активa	Банка 1-почетно стање	Пасивa
Укупне резерве	10000	
Обавезне рез.	0	
Вишак рез.	10 000	
(Зајмови и инвест.	-10000)	

Ф
А
З
А
1

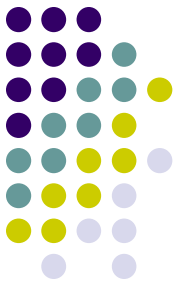

Активa	Банка 1-крајње стање		Пасивa
Укупне резерве		0	
Обавезне рез.	0		
Вишак рез.	0		
Зајмови и инвест.		<u>10000</u>	

Активa	Биланс стања ЦБ-крајње стање	Пасивa
Државне ХОВ	10000	Депозит Банке 1 (Резерве) 0
		Депозит Банке 2 (Резерве) 10 000
Укупно	<u>10000</u>	Укупно <u>10000</u>

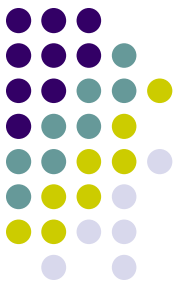
Ф
А
З
А
1

Монетарни мултипликатор

$$\Delta D = \frac{1}{r_{or}} \times \Delta R \quad (*\text{максимални монетарни мултипликатор})$$

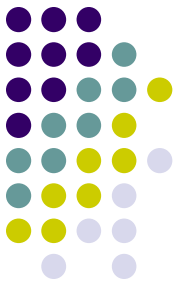
$$M1 = \frac{1}{r_{or}} \times B$$

□ Пример негативне макромултипликације:

Актива	Банка 1		Пасива
Укупне резерве	-2000	Депозити	-10000
Обавезне рез.	-2000		
Вишак рез.	0		
Зајмови и инвест.	-8000		
Укупно	-10000	Укупно	-10000

Актива	Банка 2		Пасива
Укупне резерве	-1600	Депозити	-8000
Обавезне рез.	-1600		
Вишак рез.	0		
Зајмови и инвест.	-6400		
Укупно	-8000	Укупно	-8000

□ Алтернативни начин одвијања
негативне макромултипликације:

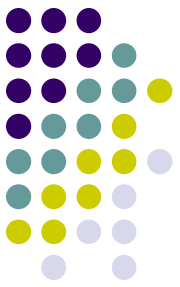
Активна		Банка 1	Пасива	
Укупне резерве	100 000	Депозити	500 000	
Обавезне рез.	100 000			
Вишак рез.	0			
Зајмови и инвест.	400 000			
Укупно	500 000	Укупно	500 000	

Активна		Банка 1	Пасива	
Укупне резерве	90 000	Депозити	490 000	
Обавезне рез.	90 000			
Вишак рез.	0			
Зајмови и инвест.	400 000			
Укупно	490 000	Укупно	490 000	

Активa	Банка 1	Пасивa	
Укупне резерве	90 000	Депозити	450 000
Обавезне рез.	90 000		
Вишак рез.	0		
Зајмови и инвест.	360 000		
Укупно	450 000	Укупно	450 000

Фактори који ограничавају процес мултипликације

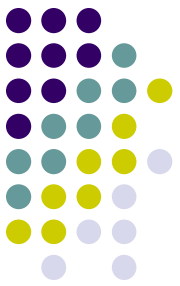
- ❑ Стопа обавезне резерве
 - ❑ $0\% < r_{or} < 100\%$
- ❑ Одлив депозита у готовину
 - ❑ Економски субјекти држе преферирану комбинацију готовине и депозитног новца
- ❑ Постојање вишка резерви
 - ❑ Банке држе резерве ликвидности
- ❑ Неискоришћени кредитни потенцијал
 - ❑ Последица фактора везаних за понуду кредита
 - ❑ Последица фактора везаних за тражњу за кредитима

Комплетан монетарни мултипликатор

Велимир Лукић
Економски факултет у Београду

Микромултипликација

- Ниво посматрања
- Коефицијент рекреације кредитног потенцијала (h)
- Пример:

Фаза	Депозити	Резерве	Кредити
1	/	/	5 000 000
2	1 000 000	200 000	800 000
3	160 000	32 000	128 000
.	.	.	.